

UNDERVISNINGSFORLØB TIL GRUNDFORLØBET:

UNG I EN CORONA-TID

Grundforløbet: Ung i en Corona-tid

I foråret 2020 blev Danmark og det meste af verden ramt voldsomt af den såkaldte Covid-19 pandemi (som vi i dette grundforløb betegner Corona-krisen). Med Corona-sygdommens tilstedeværelse iblandt os ændrede vores hverdag sig fuldstændigt. Vi skulle nu lære at leve med en hverdag, hvor samfundet periodisk blev lukket ned, og hvor voksne, unge og børn kunne forvente, at de kunne blive sendt hjem i kortere eller længere perioder. Nye adfærdsformer blev indført, som at spritte af, holde afstand, bruge mundbind, lade sig teste og ikke mindst udvise samfundssind.

I dette grundforløb sætter vi fokus på en aktuel og stærkt relevant begivenhed i det danske samfund og i hele verden, som vi fortsat ikke kender de fulde konsekvenser af, men som vi ved har påvirket os alle sammen økonomisk, politisk og socialt.

Faglige mål og kernestof i Grundforløbet "Ung i en Corona-tid"

Med de nye læreplansændringer fra august 2021 til samfundsfag c-niveau er det vigtigt, at vi med dette grundforløb dækker de relevante faglige krav til undervisningen. Det drejer sig om følgende

- **At grundforløbet skal tilrettelægges som et tema med inddragelse af sociologi, politik og økonomi.**
- **At eleverne i grundforløbet præsenteres for kvalitative og kvantitative data.**
- **At de tre faglige discipliner (sociologi, politologi og økonomi) så vidt muligt indgår med lige stor vægt i grundforløbet.**

Foruden de eksakte krav til grundforløbet så ved vi alle, at tiden ofte kan føles knap på Samfundsfag C, hvorfor alle forløb, også et grundforløb, meget gerne må ramme/berøre bestemte faglige mål og dele af kernestoffet. Nedenfor kan man se, hvilke faglige mål der sættes i spil, og hvilke dele af kernestoffet som berøres i grundforløbet "Ung i en Corona-tid".

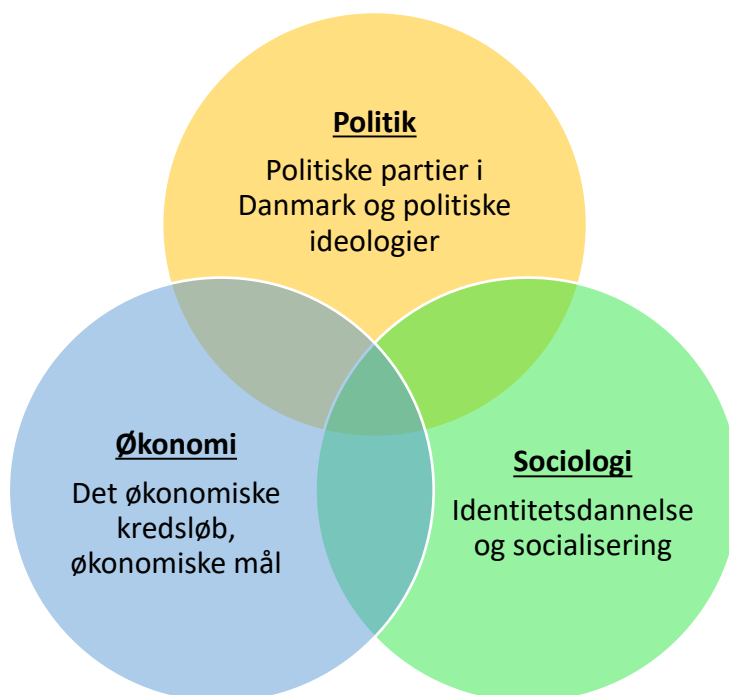
Vi skriver bevidst *sættes i spil og berøres*, for det vil nok være for ambitiøst at tro, at 2-3 modulers undervisning og arbejde med et fagområde, med en gruppe elever som lige er startet i 1g, er tilstrækkeligt til, at eleverne opnår komplette færdigheder og kompetencer, der gør dem fuldt ud i stand til at anvende viden om ideologier, økonomiske kredsløb, økonomiske mål og sammenhænge samt socialisering og identitetsdannelse. Vi vil således være nødt til "at gå tilbage" til disse fagområder i løbet af skoleåret i 1.g for igen at sætte dem i spil. Grundforløbet "Ung i en Corona-tid" tilbyder dog eleverne en aktuel og relevant indføring i, hvad samfundsfag handler om, og hvordan faget arbejder for at opnå viden. I Grundforløbet "Ung i en Corona-tid" berøres følgende faglige mål (flere kunne sikkert inddrages, nogle kunne måske undlades osv.) og kernestof til Samfundsfag C.

Faglige mål der berøres i grundforløbet "Ung i en Corona-tid"

- Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå.
- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer.

- Formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler.
- Formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber.
- Argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

Kernestof, der berøres i grundforløbet ”Ung i en Corona-tid”

Overvejelser i forbindelse med Grundforløbet ”Ung i en Corona-tid”:

Grundforløbet ”Ung i en Corona-tid” er rammesat med følgende overordnede problemformulering:

”Hvilke konsekvenser har det danske samfund oplevet i forbindelse med Corona-krisen?”

Ordene: det danske samfund, er bevidst valgt, fordi grundforløbet også skal bruges som en introduktion til, hvad samfundsfag er, og hvordan samfundsfag arbejder. Foruden at introducere til, hvad samfundsfag er i gymnasiet, så sætter grundforløbet bl.a. fokus på, hvilke økonomiske, politiske og sociale konsekvenser som Corona-krisen indtil videre har haft på det danske samfund.

Eftersom dette er det første forløb, som eleverne stifter bekendtskab med i samfundsfag, så er det en god idé at afsætte tid i modulet til at tale med eleverne om de forskellige materialetyper, som de skal læse og analysere osv. Evt. overveje at lade eleverne læse noget af materialet i klassen - eller endda læse noget af det højt for hinanden. Det kan desuden være en god idé at bruge noget mere tid på opsummeringer og repetition, da det kan sikre, at alle elever på 1.gårgangen når nogenlunde det samme i samfundsfag i løbet af grundforløbet, hvilket gør det lettere for os alle, når vi i slutningen af oktober eller starten af november starter med studieretningsklasserne.

Grundforløbet ”Ung i en Corona-tid” varer 9 moduler (90 minutters varighed), og nedenfor kan I se opbygningen af de enkelte moduler. Opbygningen er holdt enkelt og med plads til, at den enkelte lærer kan skrue op og ned, som det nu passer på det nye hold (og i forhold til modullængden), som man møder i klasselokalet. I opbygningen foreslås forskellige sekvenser, arbejdsformer og materialer - men igen kan man vælge at bruge det hele, eller skifte ud som det nu passer ind.

Vi har tilstræbt, at lektiemængden for den enkelte elev vil være på omkring 20 minutter. Det betyder korte lektier, og derfor vil der være materiale, som skal inddrages i modulerne, således at vi kan indfri de faglige mål. Der er afsat plads til dette i forløbet. Der er på bogens hjemmeside www.luksamfundetop.dk lagt et samlet PowerPoint, som rummer undervisningsnoter til alle 9 moduler.

De tre fagområder i grundforløbet ”Unge i en Corona-tid”

Økonomi: Eleverne vil i forløbet blive introduceret kort til, hvad økonomi handler om, hvad de økonomiske mål er for noget, og hvordan vi bruger de økonomiske mål til at identificere, om samfundsøkonomien har det godt eller skidt. I den forbindelse introduceres eleverne både til det økonomiske kredsløb og de økonomiske konjunkturer. I forbindelse med elevernes arbejde med det økonomiske stof vil de skulle arbejde med enkle modeller og mere overskuelige talmaterialer, fx tal over udviklingen i arbejdsløshed og BNP i Danmark. Derved introduceres eleverne til en række kvantitative data, som gør dem i stand til at forstå, hvilke konsekvenser (omfanget af de økonomiske konsekvenser) corona-krisen har for den danske samfundsøkonomi.

Politik: I forbindelse med det politiske i grundforløbet så er fokus her på de politiske ideologier. Dvs. hvad er en politisk ideologi, hvad er forskellen på henholdsvis liberalisme, konservatisme og socialisme, og hvilke forgreninger af de tre klassiske ideologier har vi set over tid. I elevernes arbejde med de politiske ideologier vil de bl.a. skulle analysere en tale af statsminister Mette Frederiksen, arbejde med en meningsmåling samt møde forskellige politiske bud på, hvordan krisen skal håndteres. Videoerne, talen og øvrige indlæg skal give eleverne en ide om, hvordan der er forskellige politiske holdninger i Danmark, og at disse ofte er knyttet til ideologi. De forskellige materialetyper gør, at eleverne introduceres til en række kvalitative datakilder og en enkelt kvantitativ datakilde.

Sociologi: I forbindelse med sociologien sættes der fokus på, hvad socialisering og identitetsdannelse er, herunder den betydning som sociale grupper og relationer har for det enkelte individ. Eleverne skal også lære om og arbejde med den tyske sociolog Ulrich Becks teori om risikosamfundet og forsøge at bruge den teoretiske viden på en kvalitativ kilde (Debat-artikel) af sognepræst Anders Kjærsg, samt nogle udvalgte videodagbøger med unge, som skriver om deres hverdagsoplevelser under Corona-krisen. I forbindelse med elevernes arbejde med det sociologiske stof vil de også blive præsenteret for et uddrag af en undersøgelse (kvantitative data) om ”Unge livskvalitet, bekymring og følelse af social isolation under coronakrisen” fra Institut for Folkesundhed, Københavns Universitet.

Materialer som indgår i grundforløbet ”Ung i en Corona-tid”:

- ”Luk Samfundet Op! 4.udgave”, af Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021,
 - ”Corona og nye tanker - tysk sociolog kan hjælpe os gennem krisen”. Debatindlæg af Anders Kjærsg, fyens.dk 27. marts 2020.
 - ”Unge livskvalitet, bekymring og følelse af social isolation under coronakrisen”. Bragt på Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet, april 2020.
 - ”Udvalgte figurer fra Økonomisk Redegørelse”, Finansministeriet, maj 2021.
 - ”Uddrag af ”Sådan vil partierne sætte gang i økonomien efter coronakrisen”. Artikel af Emma Qvirin Holst, Cecilie Toft og Simon Engell Kjøller bragt i Altinget.dk 5. april 2020.
 - ”Meningsmåling” fra Voxmeter, fra maj 2021.
 - ”Statsminister Mette Frederiksens indledning på pressemøde i Statsministeriet om corona-virus”, mandag den 30. marts 2020.
 - Videodagbøger fra dr.dk <https://www.dr.dk/om-dr/nyheder/unge-er-vilde-med-lave-corona-dagbog-dr3>
 - Udvalgte videoer fra www.luksamfundetop.dk (videoerne er fra kapitel 2, 3, 5 og 8), se undervisningsplanen nedenfor, samt videoer fra Politikbogens hjemmeside, som findes på denne webadresse <https://forlagetcolumbus.dk/boeger/politik/politikbogen/videoer/kapitel-2/>
-

Modul 1: Ung i en Corona-tid

Lektie: Eleverne læser forud for 1.modul s.10-11 i Luk Samfundet Op! 4.udgave.

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op! 4.udg. af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.10-11.
- ”Sort hul forude: Chokbølger rammer dansk økonomi”, af Jonas Sahl & Kristian B. Larsen. Artiklen kan enten hentes frem via dette link eller ved at søge den frem via google.
<https://ekstrabladet.dk/nyheder/politik/dansktopolitik/sort-hul-forude-chokboelger-rammer-dansk-oekonomi/8065040>
- Egne erfaringer med det at leve i en Corona-tid.

Indhold og arbejdsformer:

Timen starter kort op med præsentation og velkomst til samfundsfag - men sæt eleverne hurtigt i gang. Det er jo samfundsfag, og der sker noget....

1. **Sekvens:** Eleverne får til opgave hver for sig at reflektere lidt over, hvad de forbinder med Corona-krisen. De noterer deres overvejelser ned på et stykke papir eller på deres computer. Overskriften på deres dokument er ”Corona-krisen - mine erfaringer”.
2. **Sekvens:** Eleverne bliver nu inddelt i grupper af fire, hvor de præsenterer de erfaringer, som de har haft i forbindelse med Corona-krisen. Hver gruppe udvælger tre centrale erfaringer, som de kan blive enige om har været betydningsfulde.
3. **Sekvens:** Opsamling i klassen - hvor læreren noterer de vigtigste erfaringer fra grupperne på tavlen/whiteboard. Her etableres en fælles forståelse af, hvad Corona-krisen er.
4. **Sekvens:** Dernæst får eleverne udleveret en link til artiklen ”Sort hul forude: Chokbølger rammer dansk økonomi”, af Jonas Sahl & Kristian B. Larsen. Artiklen kan enten hentes frem via dette link eller ved at søge den frem via google.
<https://ekstrabladet.dk/nyheder/politik/dansktopolitik/sort-hul-forude-chokboelger-rammer-dansk-oekonomi/8065040>

Eleverne skal læse artiklen og forsøge at besvare de fire tekstnære spørgsmål

1. Hvad vil det sige, at økonomien er gået i stå?
 2. Hvorfor mener Nordea og de økonomiske vismænd, at det er en alvorlig situation for dansk økonomi?
 3. Hvad er hjælpepakker for noget?
 4. Hvad er forskellen på **udbud** og **efterspørgsel**, og hvorfor påvirkes både udbuddet og efterspørgslen af Corona-krisen?
5. **Sekvens:** Læreren stiller spørgsmålet: Hvad er samfundsfag? Eleverne svarer kort, og læreren præsenterer derefter eleverne for viden om, at samfundsfag arbejder inden for tre fagområder. Dernæst kan læreren stille spørgsmålet: ”Hvilket fagområde tror i artiklen fra eb.dk knytter sig til?”. Når eleverne svarer - så henledes elevernes opmærksomhed på, hvad økonomi er, og hvad økonomi beskæftiger sig med. Dernæst glider dialogen mellem eleverne og læreren over i de tekstnære spørgsmål knyttet til artiklen fra www.eb.dk. Det er vigtigt at gøre noget ud af spørgsmålet om udbud og efterspørgsel. Det kan kort gøres ved at præsentere eleverne for en

simpel henholdsvis udbuds- og efterspørgselskurve, sådan som eleverne har set det i artiklen. Man kan også overveje at lade dem læse s.171-172 i Luk Samfundet Op 4.udgave og derefter tale om figuren (udbud og efterspørgsel).

6. Sekvens: Eleverne får de sidste minutter til at reflektere over, hvad de er blevet præsenteret for i modulet. De kan bruge dette skema til at notere deres refleksioner ned:

Hvad arbejdede vi med i 1. modul i samfundsfag?

Spørgsmål	Mine overvejelser/svar
Hvorfor er Corona-krisen en udfordring for dansk økonomi?	
Hvad handler samfundsfag om, og hvordan arbejder samfundsfag	
Hvad handler økonomi om?	
Hvad er forskellen på udbud og efterspørgsel?	

Modul 2: Ung i en Corona-tid

Lektie: Eleverne læser forud for 2.modul s.179-185 i Luk Samfundet Op! 4.udgave. Det er en god idé at give eleverne et læsefokus og gerne simple tekstnære spørgsmål som fx *tjek-på-lektien spørgsmål*, som de skal bruge i læsningen.

- Hvad handler økonomi om?
- Hvad handler økonomisk vækst om?
- Hvad er produktivitet?
- Hvad er arbejdsløshed?
- Hvad handler inflation om?
- Hvad er forskellen på eksport og import?

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op! 4.udg. af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.179-185.
- ”Udvalgte figurer fra Økonomisk Redegørelse”, Finansministeriet, maj 2021.
- Udvalgte film om økonomi hentet fra www.luksamfundetop.dk

Indhold og arbejdsformer:

Timen starter med kort præsentation af dagens program. Dernæst igangsættes modulet med den første sekvens.

1. **Sekvens:** Eleverne sætter sig sammen i grupper af 3 personer og præsenterer hinanden for deres overvejelser/svar på de fire spørgsmål, som modul 1 blev afsluttet med. Sekvensen skal ikke være for lang, men det er en god måde at få eleverne til at skrue ind på, at samfundsfag er et fagligt fag med fokus på viden om begreber og virkeligheden, som vi alle sammen lever i.
2. **Sekvens:** Dernæst sætter eleverne sig tilbage på deres pladser, og læreren spørger til de forskellige tjek-på lektien-spørgsmål, som eleverne fik udleveret, og som de skulle forberede til dagens modul. I den forbindelse kan det være en god idé at give plads til en dialog om, hvad der er meget væsentligt, væsentligt og mindre væsentligt i den grundbogstekst, de har læst til modulet. (PowerPoint til modul 2 kan anvendes i forbindelse med gennemgang af tjek-spørgsmål).
3. **Sekvens:** Eleverne går sammen i par, og her skal de se en række små videoer fra hjemmesiden www.luksamfundet.op (videoerne findes under kapitel 8 og kategorien Debatfilm). De videoer, de skal se, er listet nedenfor i skemaet, som de også kan bruge til at notere sig de informationer, som de bliver præsenteret for i videoerne.

Debatfilm	Hvad bliver der sagt i videoen?	Hvad var det nye, vi hørte i videoen?
Hvorfor er økonomi vigtigt?		
Den danske økonomis styrker og svagheder		
Hvad skal vi kigge efter for at finde ud af, hvordan en samfundsøkonomi har det?		
Hvorfor hører man så meget om arbejdsløshed		

og beskæftigelse i medierne?		
Hvorfor tales der så meget om BNP-væksten?		

4. **Sekvens:** Fælles opsummering på elevernes arbejde med de fem videoer i forhold til forståelse af de økonomiske mål.

Modul 3: Ung i en Corona-tid

Lektie: Læs i Luk Samfundet Op! 4.udgave, s.186-189, og bed eleverne om at besvare følgende tjek-på-lektien-spørgsmål:

- Hvad vil det sige, at de økonomiske mål er sammenhængende?
- Hvad vil det sige, at der er ”svingninger” i samfundsøkonomien?
- Hvad er et konjunkturudsving, og hvad er forskellen på opgangs-, høj-, nedgangs- og lavkonjunktur?

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op! 4.udg. af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.186-189. I timen læses korte metodebokse om modeller og kurve- og søjlediagrammer.
- ”Udvalgte figurer fra Økonomisk Redegørelse”, Finansministeriet, maj 2021 (indsat nedenfor).

Indhold og arbejdsformer:

Timen starter med velkomst og gennemgang af dagens program. Derefter går vi til 1.sekvens, som er en opsummering på, hvad vi arbejdede med i forrige modul.

1. **Sekvens:** Gennem en kort faglig dialog udfyldes nedenstående skema, som knytter sig til det arbejde, som eleverne udførte i forrige modul.

Hvad arbejdede vi med i 2. modul i samfunds-fag?

Spørgsmål	Mine overvejelser/svar
Hvorfor er økonomi vigtigt?	
Hvilke økonomiske mål bruger vi til at finde ud af, om økonomien har det godt eller skidt?	
Hvorfor er særligt vækst (BNP) og arbejdsløshed/beskæftigelse noget, vi er særligt opmærksomme på, når vi undersøger økonomien?	

2. **Sekvens:** Dernæst læser eleverne i 20 min. De skal læse s.172-179 i Luk Samfundet Op! 4.udgave. I forbindelse med læsningen kan det være en god idé, at eleverne selv udfærdiger en tegning af det økonomiske kredsløb (efter inspiration fra s.174). Dvs. at de for hver gang de kommer til en ny aktør/sector i det økonomiske kredsløb, så tegner de den ind i deres eget økonomiske kredsløb - på den måde holder eleverne sig fast dels på det de læser, og dels på, hvad det de læser skal laves om til (et økonomisk kredsløb).
3. **Sekvens:** Gennemgang af dagens tjek-på-lektien spørgsmål i klassen samt følgende tillægsspørgsmål (knytter sig til elevernes læsarbejde med det økonomiske kredsløb). Hvad viser det økonomiske kredsløb? Hvilke sammenhænge kan der være mellem forskellige økonomiske sektorer i kredsløbet? Hvorfor er det økonomiske kredsløb en hjælp for os til at forstå de mange komplekse (vanskelige) økonomiske sammenhænge i samfundsøkonomien? Når de har læst de to bokse, taler man lige sammen i klassen om, hvorvidt alle er nogenlunde

med på dels, hvordan man går til at undersøge modeller og diagrammer, dels at modeller og diagrammer ofte er illustrationer, der bygger på store kvantitative data, som er vigtige informationskilder, når vi arbejder i samfundsfag.

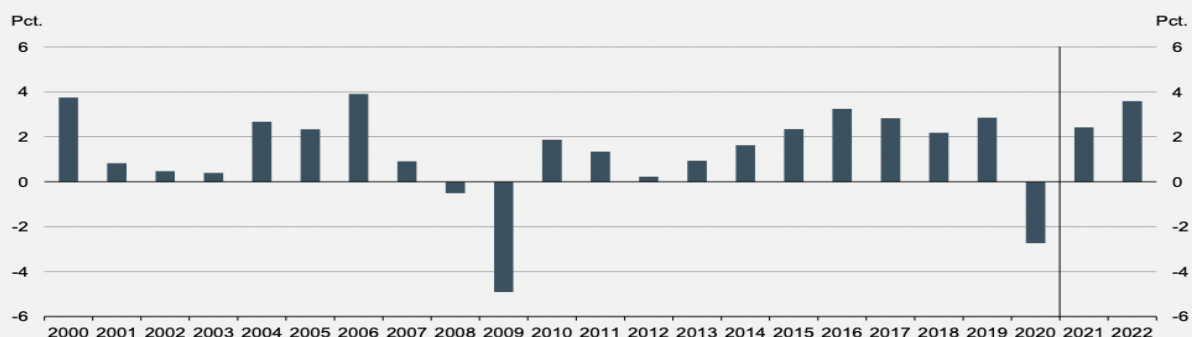
4. **Sekvens:** Eleverne går herefter sammen i grupper af fire personer, og i grupperne analyserer de figurer/diagrammer fra Økonomisk Redegørelse, maj 2021. I den forbindelse kigger eleverne også på de små metodebokse s.13 og 15 omhandlende "How to do" Kurve- og søjlediagrammer og Modeller i Samfundsfag". Det er nemlig en vigtig kompetence at være systematisk og i stand til at forstå, hvordan man går til at undersøge modeller og diagrammer, fordi modeller og diagrammer som nævnt ofte er illustrationer, der forsøger at illustrere store kvantitative data, som er vigtige informationskilder, når vi arbejder i samfundsfag.

Eleverne skal undersøge, hvilke økonomiske konsekvenser Corona-krisen indtil videre synes at have haft på den danske samfundsøkonomi, og i den forbindelse skal de forsøge at bruge henholdsvis det økonomiske kredsløb og konjunkturcyklussen. De skal bruge kredsløbet til at besvare:

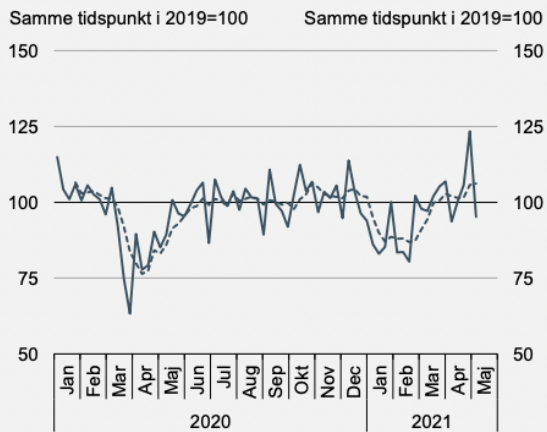
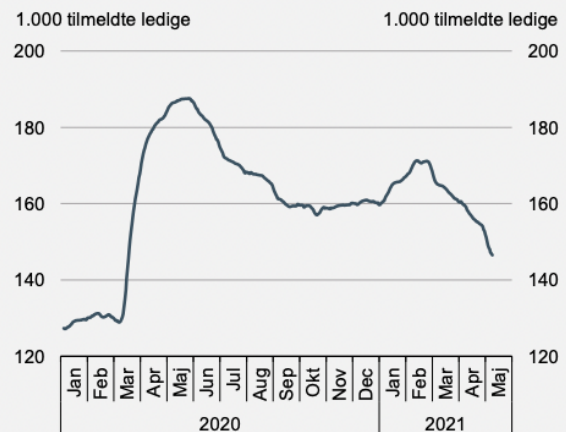
- Hvorfor og hvordan påvirker eller har Corona-krisen påvirket dansk økonomi? I den forbindelse må eleverne meget gerne diskutere, hvorvidt de selv eller deres forældre har ændret økonomisk adfærd under Corona-krisen.
 - Hvilken økonomisk tilstand (konjunktur) tror I, på baggrund af jeres undersøgelse af figurerne/diagrammerne fra Økonomisk redegørelse, at dansk økonomi befinder sig i lige nu?
5. **Sekvens:** Opsamling i klassen på gruppernes besvarelser. Hvis der er tid til det, kan det være sjovt for eleverne at sammenligne de forskellige figurer og data fra Økonomisk redegørelse maj 2021 med artiklen fra eb.dk, som de læste i starten af forløbet. Er det eksempelvis gået bedre eller dårligere rent økonomisk, end man først troede. Det er en god idé at bemærke over for eleverne, at de nok skal få mulighed for at arbejde mere med økonomiske mål og sammenhænge senere i forløbet, og at der ikke er en forventning om, at de allerede nu skal være eksperter, som bare kan jonglere med økonomiske mål, kredsløb og konjunkturer.

Udvalgte figurer fra "Økonomisk Redegørelse", Finansministeriet, maj 2021

Figur 1.1
Udsigt til høj og tiltagende vækst i BNP

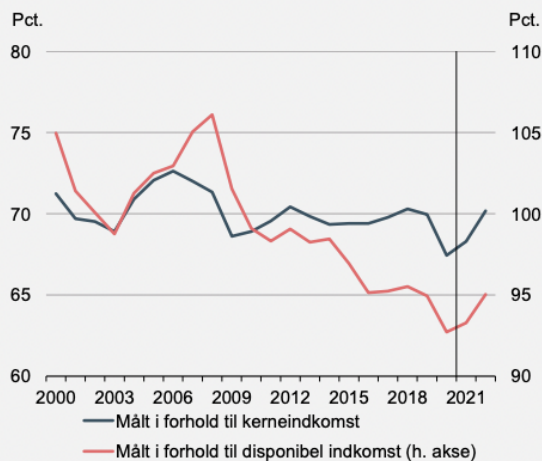
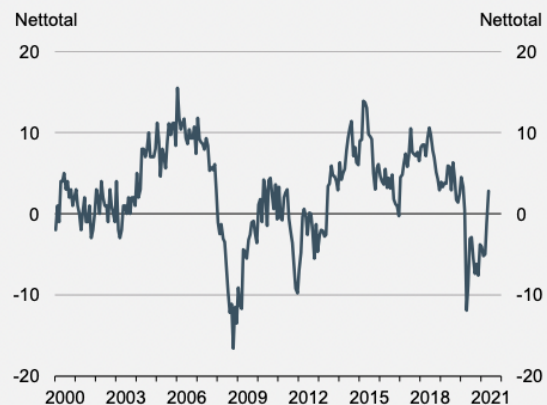

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 1.2**Stigende forbrug siden genåbningen****Figur 1.3****Faldende ledighed siden marts**

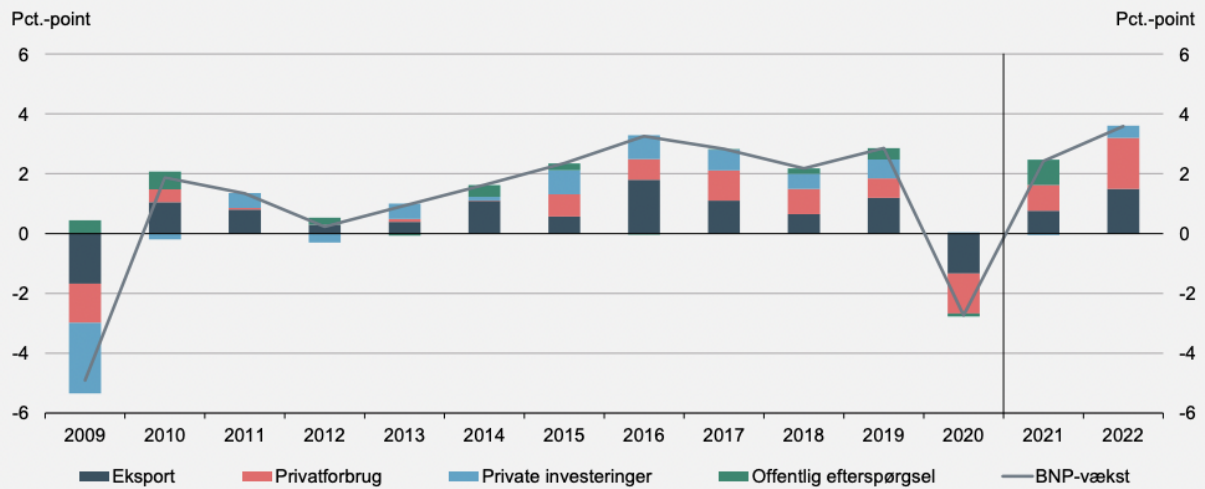
Anm.: Figur 1.2 viser omfanget af faktiske korttransaktioner inden for pågældende uge i forhold til samme tidspunkt i 2019 foretaget både i danske og udenlandske butikker med betalingskort og MobilePay for omkring 1 mio. danske Danske Bank-kunder med aktive konti. Opgørelsen er ekskl. kontanter samt kontooverførsler og er ikke prisjusteret. Den stiplede linje er et 4-ugers glidende gennemsnit. Egen sæsonkorrektion i figur 1.3.

Kilde: Danske Bank Spending Monitor, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og egne beregninger.

Figur 1.4**Ekstraordinært fald i forbrugskvoten i 2020****Figur 1.5****Stor bedring i forbrugertilliden**

Anm.: I figur 1.4 dækker kerneindkomst over indkomster fra løn og indkomstoverførsler.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 1.6**Privatforbrug ventes at blive en vigtig drivkraft**

Anm.: Figuren viser bidrag til BNP-væksten. Vækstbidragene er korrigeret for importindholdet.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Modul 4: Ung i en Corona-tid

Lektie: Læs s.100-103 i Luk Samfundet Op! 4.udgave. I forbindelse med læsningen bør følgende tjek-på-lektien-spørgsmål besvares:

- Hvad er en politisk ideologi?
- Hvilke tre antagelser indeholder en ideologi?
- Hvad er forskellen på en legitimerende, regressiv og progressiv ideologi?
- Hvilke ideologier er de tre klassiske ideologier?

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op! 4.udg. af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.100-103.
- Videoer om ideologier fra henholdsvis www.luksamfundetop.dk og Politikbogen (bogens hjemmeside findes her på <https://forlagetcolumbus.dk/boeger/politik/politikbogen/videoer/kapitel-2/>).

Indhold og arbejdsformer:

Kort velkomst og gennemgang af dagens program. I forbindelse med dagens modul (modul 4 i grundforløbet) kan man bruge lidt tid på at gøre opmærksom på, at vi nu retter vores opmærksomhed mod det fagområde inden for samfundsfag, som hedder politologi (politik), og helt præcis de politiske ideologier, som vi vil arbejde med i forhold til Corona-krisen i Danmark.

1. **Sekvens:** Timen starter ud med en fælles dialog omkring begrebet politisk ideologi, hvad det betyder, og hvad politiske ideologier bruges til, og af hvem de bruges. I den forbindelse inddrages elevernes svar til dagens tjek-på-lektien-spørgsmål.
2. **Sekvens:** Dernæst inddrages eleverne i en række grupper af passende størrelse - her skal de besvare følgende spørgsmål (tekstnære spørgsmål), der går tæt på ideologien liberalismen.

Spørgsmål til ideologien liberalismen	Gruppens svar til, hvad liberalismen handler om
Hvad er udgangspunktet for klassisk liberalisme?	
Hvilke rettigheder har mennesket ifølge John Locke?	
Hvad betyder frihed for liberalister?	
Hvad betyder vendingen: Enhver er sin egen lykkes smed?	
Hvad er liberalismens menneskesyn?	
Hvad er liberalismens samfundsopfattelse?	
Hvad er liberalismens syn på statens rolle?	
Hvad er en natvægterstat eller en minimalstat?	
Hvad er den usynlige hånd?	
Hvad er kapitalisme?	
Hvad er økonomisk liberalisme?	
Hvad er politisk liberalisme?	

3. **Sekvens:** Opsamling på gruppernes besvarelse af spørgsmålene til liberalisme - dernæst vises tre korte videoer om liberalisme fra henholdsvis www.luksamfundetop.dk (under kapitel 5) og fra Politikbogen under bogens hjemmeside (klik på kapitel 2 og videoer). Eleverne noterer sig, hvilke politiske værdier der lægges vægt på i beskrivelsen af liberalisme. Eksempelvis om der siges noget om personlig frihed, individualisering, menneskesyn, samfundssyn og statssyn. De to af politikerne, som deltager i videoerne på www.luksamfundetop.dk, repræsenterer ikke længere de partier (Venstre og Liberal Alliance), som står anført på videoerne - så det bør man nok lige nævne. I løbet af efteråret vil nye videoer med repræsentanter for de to partier blive lagt op.
4. **Sekvens:** Dernæst læser eleverne i deres grupper blog-opslaget fra Nye Borgerliges Lars Boje Mathiesen "De dræber de små virksomheder". Bloggen kan tilgås via dette link, hvis ikke linket er dødt <https://nyeborgerlige.dk/blog/lars-blog/de-draeber-de-smaa-virksomheder/>. I forbindelse med læsningen (og se videoen, bare de første 7 minutter) skal eleverne understrege (highligte) de ord, begreber eller sætninger, som de synes knytter sig til ideologien liberalismen. Dernæst skal de besvare følgende spørgsmål til artiklen:
 - Hvem er det, som ifølge Lars B. Mathiesen dræber de små virksomheder?
 - Hvorfor vil Lars B. Mathiesen kæmpe for alle små erhvervsdrivende?
 - Hvilke centrale udfordringer står Linda med i forhold til Corona-krisen?
 - Hvilken politisk ideologi synes sætningen/holdningen: "Den private ejendomsret, Den fri næring og et frit erhvervsliv er ryggraden i ethvert frit land", at knytte sig til?
5. **Sekvens:** Opsamling i klassen på det individuelle arbejde med blog-indlægget og spørgsmålene samt på gruppearbejdet:

Hvad arbejdede vi med i 4. modul i samfundsfag?

Spørgsmål	Mine overvejelser/svar
Hvad er en politisk ideologi?	
Hvad er forskellen på, om ideologien er henholdsvis regressiv, legitimerende og progressiv?	
Hvad handler den politiske ideologi liberalismen om?	
Hvad er liberalismens menneskesyn, samfundssyn og statssyn?	

Modul 5: Ung i en Corona-tid

Lektie: Læs s.103-106 i Luk Samfundet Op! 4.udgave.

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op! 4.udg. af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.103-106.
- Videoer om ideologier fra henholdsvis www.luksamfundetop.dk og Politikbogens (bogens hjemmeside på <https://forlagetcolumbus.dk/boeger/politik/politikbogen/videoer/kapitel-2/>).

Indhold og arbejdsformer:

Kort velkomst og præsentation af dagens program. Dernæst igangsættes timen med en hurtig skriveøvelse.

- **1. sekvens:** Kort skriveøvelse: Hvad kan jeg huske om begrebet ideologi og ideologien liberalisme? Ca.3 minutters øvelse. Dernæst præsenterer eleverne deres overvejelser for sidemakkeren.
- **2. sekvens:** Fælles visning af to videoer omkring ideologien konservatisme. Den ene er fra www.luksamfundetop.dk og er med MF Rasmus Jarlov, den anden er fra Politikbogens hjemmeside og er med Malthe F. Ibsen. (videoen findes på bogens hjemmeside på <https://forlagetcolumbus.dk/boeger/politik/politikbogen/videoer/kapitel-2/>). Når videoerne er vist, diskuterer man følgende spørgsmål igennem vedr. konservatismen (se skema) - her inddrager eleverne bogens tekst samt informationerne fra videoerne.

Hvad handler konservatismen om

Spørgsmål til konservatismen	Svar til spørgsmål om konservatismen
Hvad er udgangspunktet for traditionel konservatisme?	
Hvad er problemet med liberalismen ifølge konservative?	
Hvad betyder kultur og traditioner for konservatismen?	
Hvad er konservatismens menneskesyn?	
Hvad er konservatismens samfundsopfattelse?	
Hvad er konservatismens syn på statens rolle?	
Hvad betyder autoriteter for konservatismen?	
Hvad er sammenhængskraft ifølge konservatismen?	

- **3. sekvens:** Fælles visning af tre videoer omkring ideologien socialisme (Enhedslisten og SF). De to af videoerne er fra www.luksamfundetop.dk og er med MF Pernille Skipper og MF Pia Olsen Dyhr - den tredje video er fra Politikbogens hjemmeside og er med Malthe F. Ibsen. (videoen findes på bogens hjemmeside på <https://forlagetcolumbus.dk/boeger/politik/politikbogen/videoer/kapitel-2/>). Når videoerne er vist, diskuterer man følgende spørgsmål igennem vedr. socialismen (se skema) - her inddrager eleverne bogens tekst samt informationerne fra videoerne.

Spørgsmål til ideologien Socialisme	Svar til spørgsmål om socialismen
Hvad er problemet med liberalismen og kapitalisme ifølge Karl Marx?	
Hvad er socialismens menneskesyn?	
Hvad er socialismens samfundsopfattelse?	
Hvad er socialismens syn på statens rolle?	
Hvad er klassekamp?	
Hvad er et socialistisk samfund?	
Hvad betyder vendingen: Enhver yder efter evne og nyder efter behov?	
Hvad er solidaritet?	
Hvad er kommunisme?	
Hvad er kommunismens menneskesyn?	
Hvad er kommunismens samfundsopfattelse?	
Hvad er kommunismens syn på statens rolle?	

- 4. sekvens:** Eleverne inddeles i grupper - her skal de læse artiklen fra Information d.19.3.2020: ”Pelle Dragsted: Coronakrisen har gjort erhvervstoppen til socialister”. Eleverne skal highlighte de steder i teksten, hvor der er ord eller sætninger, som de synes præges af socialistisk tankegang. Derudover skal de forsøge at besvare nedenstående spørgsmål:
 - Hvad er det, at Pelle Dragsted mener, når han skriver: ”Der sker noget bemærkelsesværdigt i corona-udbruddets skygge.
 - Hvori består Pelle Dragsteds kritik af de rige/eliten i samfundet?
 - Hvorfor mener Pelle Dragsted, at det er vigtigt med et demokratisk fællesskab, som kan træde til og hjælpe samfundet f.eks. i forbindelse med Corona-krisen?
- 5. sekvens:** Opsamling på gruppearbejdet med artiklen af Pelle Dragsted.

Modul 6: Ung i en Corona-tid

Lektie: Læs s.106-110 i Luk Samfundet Op! 4.udgave.

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op! 4.udg. af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.106-110.
- Statsminister Mette Frederiksens indledning på pressemøde i Statsministeriet om corona-virus, mandag den 30. marts 2020.
- Meningsmåling fra Voxmeter 14.-20. juni 2021.

Indhold og arbejdsformer:

Dagen indledes med kort præsentation af programmet for modul 6. Dernæst sættes timen i gang.

1. **sekvens:** Timen starter med en kort dialog mellem lærer og elever, hvor fokus vil ligge på følgende tjek-på-lektien-spørgsmål:
 - a. Hvad menes der med en ideologisk forgrening?
 - b. Hvad er forskellen på social- og neoliberalisme?
 - c. Hvad er forskellen på social- og nationalkonservatisme?
 - d. Hvad er forskellen på socialdemokratisme og revolutionær socialisme?
 - e. Hvad handler nationalisme om?
 - f. Hvad er en grøn ideologi?
2. **sekvens:** Eleverne sætter sig sammen i par, og her læser de ”Statsminister Mette Frederiksens indledning på pressemødet i Statsministeriet om corona-virus”, mandag den 30. marts 2020 (talen skal søges frem via google). Eleverne skal highligte de steder i teksten, hvor de mener, der er ord, vendinger eller sætninger, som er præget af socialdemokratisme, socialliberalisme eller de tre klassiske ideologier (liberalisme, konservatisme og socialisme). Dernæst forsøger parrene at opstille 3-4 spørgsmål til talen. Disse spørgsmål skal sætte fokus på dels, hvad det er statsministeren taler om i forbindelse med Corona-krisen i Danmark, dels give mulighed for, at man kan diskutere statsministerens ideologiske prægning i håndteringen af Corona-krisen.
3. **sekvens:** Eleverne går nu sammen parvis (hvilket vil sige, at to forskellige par går sammen), og her stiller de hinanden deres spørgsmål og lytter til hinandens svar.
4. **sekvens:** Opsamling på pararbejdet i klassen - her lyttes til, hvordan der er arbejdet i de forskellige par, og der vil være et særligt fokus på elevernes arbejde med at forsøge at sætte deres viden om de politiske ideologier i spil. I den forbindelse er det en god idé, hvis man som lærer, sammen med eleverne, tydeliggør kendetegn ved bl.a. socialdemokratismen og socialliberalismen (udvalgte ideologiske forgreninger), som eleverne har læst om til i dag.
5. **sekvens:** Eleverne får dernæst udleveret en meningsmåling, som de individuelt skal kigge på og forsøge at analysere. Her kan man give dem tre enkle spørgsmål a) Hvad er en meningsmåling? b) Hvad viser denne meningsmåling, og c) Hvad kan forklare fremgangen eller tilbagegangen for de politiske partier (forskellen mellem det resultat, partiet fik ved det senest afholdte Folketingsvalg i juni 2019, og denne måling). Der laves en fælles opsamling på dette arbejde i klassen.

6. **sekvens:** Eleverne skal nu finde nogle friske meningsmålinger (Gallups barometer eller dr.dk kan her bruges) for at sige noget om, hvordan det ser ud for de politiske partier i Corona-krisen - og her skal de sammenligne de nyeste målinger med den måling fra 20.4.2020, som de lige har bearbejdet.
7. **sekvens:** Hvis der er tid til det, kan eleverne få en lille refleksionsøvelse til sidst, se skemaet nedenfor.

Meningsmåling fra Voxmeter, foretaget d.14.-20. juni 2021

Hvilket parti ville du stemme på
hvis der var folketingsvalg i morgen?

Voxmeter

Meningsmåling d. 21. juni 2021

Voxmeter 	Seneste måling 21.06.2021	Forrige måling 13.06.2021	1 måned siden 24.05.2021	Valget 05.06.2019	Valget Mandater	Mandater (estimeret)	Statistisk usikkerhed
A – Socialdemokratiet	28,4 (+2,5)	29,3 (+3,4)	31,0 (+5,1)	25,9	48	53	+/- 2,8
B – Radikale Venstre	5,3 (-3,3)	5,6 (-3,0)	5,5 (-3,1)	8,6	16	10	+/- 1,4
C – Det Konservative Folkeparti	13,8 (+7,2)	13,9 (+7,3)	14,2 (+7,6)	6,6	12	26	+/- 2,1
D – Nye Borgerlige	6,7 (+4,3)	6,4 (+4,0)	7,7 (+5,3)	2,4	4	13	+/- 1,5
F – Socialistisk Folkeparti	9,1 (+1,4)	8,7 (+1,0)	8,0 (+0,3)	7,7	14	17	+/- 1,8
G – Veganerpartiet	0,1 (+0,1)	0,0 (+0,0)	0,2 (+0,2)	0,0	0	0	+/- 0,2
I – Liberal Alliance	1,8 (-0,5)	2,3 (+0,0)	2,5 (+0,2)	2,3	4	0	+/- 0,8
K – Kristendemokraterne	1,5 (-0,2)	1,3 (-0,4)	1,8 (+0,1)	1,7	0	0	+/- 0,7
O – Dansk Folkeparti	6,7 (-2,0)	6,4 (-2,3)	5,5 (-3,2)	8,7	16	12	+/- 1,5
V – Venstre	14,6 (-8,8)	13,6 (-9,8)	11,4 (-12,0)	23,4	43	28	+/- 2,2
Ø – Enhedslisten	8,6 (+1,7)	8,5 (+1,6)	9,0 (+2,1)	6,9	13	16	+/- 1,7
Å – Alternativet	0,8 (-2,2)	1,0 (-2,0)	0,9 (-2,1)	3,0	5	0	+/- 0,5
Øvrige	2,6 (+2,6)	3,0 (+3,0)	2,3 (+2,3)	2,8	0	0	+/- 1,0
Rød blok (A, B, F, Ø, Å, G)	52,3 (+0,2)	53,1 (+1,0)	54,6 (+2,5)	52,1	96	96	+/- 3,1
Blå blok (C, D, I, O, V, K)	45,1 (-2,6)	43,9 (-3,8)	43,1 (-4,6)	47,7	79	79	+/- 3,1

Voxmeters politiske meningsmåling, offentliggjort den 21. juni 2021, baserer sig på telefoninterview med 1.022 repræsentativt udvalgte personer 18 år+ og er gennemført i perioden fra d. 14. juni 2021 til d. 20. juni 2021.

Voxmeter afdækker i tabellen kun de personer, der ved, hvad de vil stemme, hvis der var folketingsvalg i morgen.

Ca 28,4% af de adspurgte var på det pågældende tidspunkt "i tvivl om partivalg", "vil ikke stemme", "vil stemme blankt" eller "er ikke stemmeberettiget".

Tallene i parentes angiver forskellen i procentpoint fra folketingsvalget d. 5. juni 2019. Den maksimale usikkerhed på de enkelte partier i denne måling er på +/-2,8% point.

Kildeangivelse ved offentliggørelse: "Voxmeter for Ritzaus Bureau"

Hvad har jeg arbejdet med i 6. modul i samfundsfag?

Spørgsmål	Mine overvejelser/svar
Hvad er en meningsmåling, og hvordan ser udviklingen ud blandt de danske partier i denne Corona-tid?	
Hvad handler statsminister Mette Frederikssens tale om?	
Er der noget i Mette Frederikssens tale, som er præget af de klassiske ideologier - eller synes det snarere at være nogle af de ideologiske forgreninger, som statsministeren henter inspiration fra?	
Hvorfor mon Socialdemokratiet står til en fremgang i denne Corona-tid - og hvorfor mon opbakningen til dem er faldet siden målingen i maj 24.5.2021?	
Hvis der er tid - så undersøg, hvordan det ser ud for partierne lige nu (søg på google ved at skrive berlingske barometer) Hvordan ser det ud lige nu for partierne i sommeren/efterår 2021?	

Modul 7: Ung i en Corona-tid

Lektie: Læs s.73-78 (men læs ikke figur 3.5 og 3.6) i Luk Samfundet Op! 4.udgave.

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op! 4.udg. af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.73-78.

Indhold og arbejdsformer:

Dagen indledes med en kort beskrivelse af programmet for modulet.

1. sekvens: Dialog mellem lærer og elever omkring Ulrich Becks begreb ”**Risikosamfund**”. Dialogen må meget gerne gøre en del ud af, hvad begrebet risikosamfund betyder, og hvordan begrebet er relevant til at indfange den virkelighed, som vi lever i lige nu (corona-tiden). I forbindelse med denne dialog inddrages dagens tjek-på-lektien spørgsmål:

- Hvad handler Risikosamfundet om?
- Redegør for Ulrich Becks beskrivelse af Risikosamfundet og forskellen mellem industrisamfundet og risikosamfundet.
- Hvad menes der med begrebet valgbiografi?
- Hvad handler Ulrich Becks begreb institutionaliseret individualisering om?
- Hvorfor er corona-pandemien et interessant eksempel i forhold til forklaringen om Risikosamfundet?

2. sekvens: Eleverne får en lille skriveøvelse (ca.25 minutter), der går ud på følgende. ”Skriv et brev til din sidemand, hvor du kort forsøger at beskrive nogle af de bekymrings- og frustrationstanker, som du har gået og haft igennem det sidste 1,5 år, hvor corona-pandemien har raset. Sæt gerne ord på, hvad du synes har været vanskeligt, og måske også på, hvad du ofte føler, du har manglet svar på”.

3. sekvens: Eleverne går sammen i grupper af 3 personer og præsenterer deres skrivelser for hinanden. Når alle tre har præsenteret, forsøger gruppen at udvælge 2-3 ting, som de synes gik igen i de tre skrivelser og noterer dem op på tavlen. Afslutningsvis afholdes der en dialog omkring de forskellige gruppers input til tavlen, og de forskellige forhold/tanker/refleksioner sættes nu i forhold til Becks begreb Risikosamfund. Derefter foretager klassen en vurdering af, hvorvidt de synes begrebet er godt til at indfange virkeligheden, som vi lever i, eller om de synes, at vi skal opfinde et nyt begreb (og så kan de give nogle bud).

4. sekvens: Eleverne går sammen i de grupper, som de var i, i den forrige sekvens. De skal nu forsøge at hjælpe hinanden til at komme med forskellige eksempler på Becks begreb ”institutionaliseret individualisering”. Begrebet kan være lidt vanskeligt at finde eksempler på - så man kan nøjes med at give dem til opgave at komme med konkrete eksempler på, hvordan de som mennesker rammes af individualiseringen i det senmoderne samfund - og evt., hvis de er i stand til det, kan give bud på, hvordan samfundet og forskellige institutioner er med til at forstærke individualiseringen. Når eleverne i grupperne har gjort det, så går de sammen med en anden 3-personers gruppe og præsenterer deres eksempler for hinanden. Når begge grupper har gjort det, udvælger de to grupper til sidst to konkrete eksempler, som de mener er klare eksempler på individualiseringstendenserne i vores senmoderne samfund.

5. sekvens: De store grupper (nu er der seks personer i en gruppe) præsenterer deres respektive eksempler for resten af klassen, og læreren noterer eksemplerne op på tavlen. Modulet afsluttes herefter med en diskussion om, hvorvidt eleverne har oplevet eller tænkt over, om Corona-pandemien har ændret på de individualiseringstendenser, som kendetegner det senmoderne samfund.

Hvad arbejdede vi med i 7. modul i samfunds-fag?

Spørgsmål	Mine overvejelser/svar
Hvem er Ulrich Beck?	
Hvad handler begrebet risikosamfund om?	
Hvad handler begreberne valgbiografi og institutionaliseret individualisering om?	
Har Corona-epidemien svækket eller forstærket individualiseringstendenserne?	

Modul 8: Ung i en Corona-tid

Lektie:

”Corona får flere unge til at føle sig ensomme - hele ungdomsårgange er pressede”, af Eva Højrup for TV2-ØST, d.17.1.2021.

<https://www.tv2east.dk/coronavirus/corona-faar-flere-unge-til-at-foele-sig-ensomme-hele-ungdomsaargangen-er-preset>

Materialer, der indgår i modulet:

- ”Unge føler sig mere ensomme under nedlukning”, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, 19.1.2021
<https://sund.ku.dk/nyheder/2021/01/unge-foeler-sig-mere-ensomme-under-nedlukning/>
- ”Unge kæmper med den mentale sundhed under Corona”, Via Ritzau, d.18.1.2021
<https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/unge-kaemper-med-den-mentale-sundhed-under-corona?publisherId=9709319&releaseId=13608909>
- ”De Unge føler sig ensomme under Corona-krisen”, Folkesundhedsvidenskab Københavns Universitet”, <https://coronaminds.ku.dk/resultater/de-unge-foeler-sig-ensomme-under-krisen/>

Indhold og arbejdsformer:

1. sekvens: Inddel klassen i par eller grupper og lad dem arbejde med artiklen ”Corona får flere unge til at føle sig ensomme - hele ungdomsårgange er pressede”. I deres arbejde med artiklen skal de opstille fire spørgsmål, som knytter sig til artiklen, men de må også meget gerne få til opgave at forsøge at få et spørgsmål med, som vil kræve, at man kender til Ulrich Becks begreb Risikosamfundet, som der blev arbejdet med i forrige modul.

2. sekvens: Lad parrene eller grupperne gå sammen med et andet par/gruppe, og her stiller de så hinanden deres forberedte spørgsmål til artiklen, som har været lektien til dette modul. Denne sekvens afsluttes med en kort opsamling i klassen.

3. sekvens: I denne sekvens skal eleverne hver for sig læse artiklerne ”Unge føler sig mere ensomme under nedlukning”, ”Unge kæmper med den mentale sundhed under Corona” og ”De Unge føler sig ensomme under Corona-krisen”. De tre artikler er ikke så teksttunge, men de indeholder en række væsentlige data, nemlig kvantitative data (tal) på, hvordan de forskellige aldersgrupper i Danmark oplever bl.a. ensomhed i Corona-perioden.

4. sekvens: Når eleverne har læst de tre artikler, skal de forsøge at opstille 4-5 spørgsmål, som er knyttet til det, der står i de tre artikler, og som vil kræve, at deres klassekammerater kan aflæse tallene korrekt fra de tre artikler. Der er således tale om en træning i dels at opstille præcise spørgsmål til kvantitative datakilder, men også til elevernes evne til at aflæse de kvantitative datakilder korrekt. Sekvensen afsluttes med en fælles opsamling i klassen.

5. sekvens: Eleverne går nu sammen i grupper og skal nu forsøge at tænke i mulige løsninger på at reducere ensomheden blandt unge i Danmark, for ensomhed blandt unge var der både før og vil være der efter Corona. Så opgaven for eleverne bliver, at de i grupperne skal forsøge at tænke i et konkret løsningsforslag til, hvordan man kan mindske ensomheden blandt unge mennesker i Danmark.

Hvad arbejdede vi med i 8. modul i samfundsfag?

Spørgsmål	Mine overvejelser/svar
Hvorfor oplever særligt gruppen af unge ensomhed i forbindelse med Corona-epidemien?	
Hvordan kommer følelsen af ensomhed til udtryk?	
Hvordan kan man i en gruppe, fx i en klasse, styrke arbejdet for at mindske ensomhed blandt gruppens medlemmer?	

Modul 9: Ung i en Corona-tid

Lektie: Læs afsnit 2.4 (men ikke tekstboks 2.1 ”Hvordan vi leger os til dem vi er”), dvs. s. 40-43 (husk at læse figur 2.11 om forskellige gruppetyper) og s.49-50 (husk at læse figur 2.16). Der skal kun læses til øverst på anden spalte på s.50.

Materialer, der indgår i modulet:

- Luk Samfundet Op 4.udgave, af Peter Brøndum og Thor B. Hansen, Forlaget Columbus 2021, s.49-50.
- ”Gymnasieelever: Vi er blevet glemt”, af Søren Nielsen og Silje Ugelvig, dr.dk d.8.5.2020 <https://www.dr.dk/nyheder/indland/gymnasieelever-vi-er-blevet-glemmt> .
- ”HOPE-projektet” - Danskernes adfærd og holdninger til Corona-epidemien, af Michael B. Pedersen mfl., Århus Universitet 25.6.2021 (de relevante figurer er indsat nedenfor).

Indhold og arbejdsformer:

1. sekvens: Kort repetition af de undersøgelsesresultater, som man nåede frem til i forhold til unge og ensomhed under corona-krisen. I den forbindelse kan man som lærer gøre eleverne klart, hvordan nogle af resultaterne er fremkommet ved brug af kvalitative datakilder, mens andre resultater er kommet frem ved brug af kvantitative datakilder.

2. sekvens: Dernæst går man til et kort oplæg om den tyske sociolog Axel Honneths anerkendelsesteori og teori vedr. sociale grupper og betydningen af sociale grupper. Eleverne må gerne komme med input og stille spørgsmål, men denne sekvens må gerne være stramt lærerstyret, således at eleverne præsenteres tydeligt for dels Honneths tre anerkendelsesbehov, dels for de tre krænkelse, som han også peger på, ligesom de får et grundlæggende kendskab til, hvad der kendetegner en social gruppe, og hvilke forskellige sociale grupper der er.

3. sekvens: Eleverne går nu sammen i grupper af tre personer og diskuterer med hinanden, om man evt. kan anvende Honneths anerkendelsesteori og teorien om sociale grupper til at forklare, hvorfor unge særligt i corona-perioden har oplevet en stigende ensomhed. I den forbindelse bør/kan eleverne anvende dette lidt ældre indlæg fra dr.dk om gymnasieelever, der tilbage i maj 2020 oplevede at regeringen glemte dem:

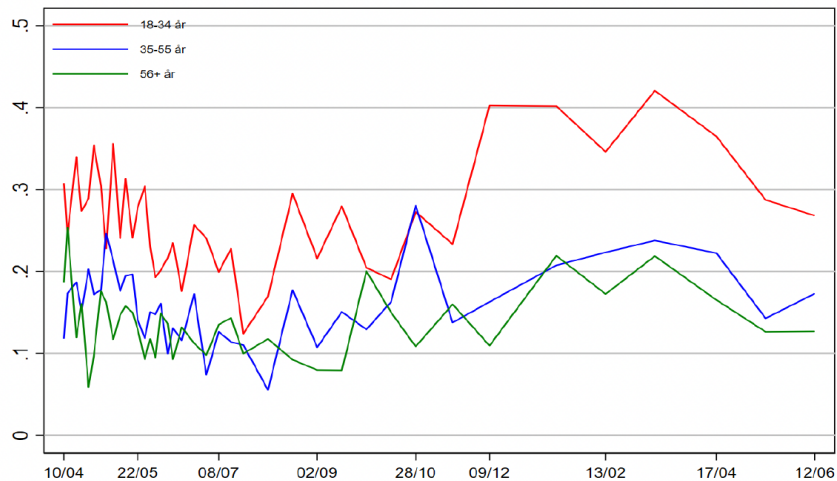
<https://www.dr.dk/nyheder/indland/gymnasieelever-vi-er-blevet-glemmt>

4. sekvens: Hvordan ser det ud nu? Klassen gennemgår i fællesskab de udvalgte figurer fra det store HOPE-projekt, lavet af Århus Universitet under corona-krisen, for at kunne udlede noget omkring de forskellige aldersgruppers adfærd og holdninger igennem perioden. Se figurerne nedenfor. Foruden en diskussion af, hvad figurerne fra HOPE-projektet viser, så kunne det også være relevant at diskutere, om ensomhed og stress alene er noget som knytter sig til Coronakrisen - eller om unge generelt oplever en højere grad af stress og ensomhed. I denne diskussion kan man opfordre eleverne til at overveje og anvende Becks tre centrale begreber *risikosamfund*, *valgbiografi* og *institutionaliseret individualisering*. Ligesom de kan inddrage deres nye viden om Honneths anerkendelsesteori og teori om sociale grupper.

HOPE-projektet fra Århus Universitet 25.6.2021, udvalgte figurer.

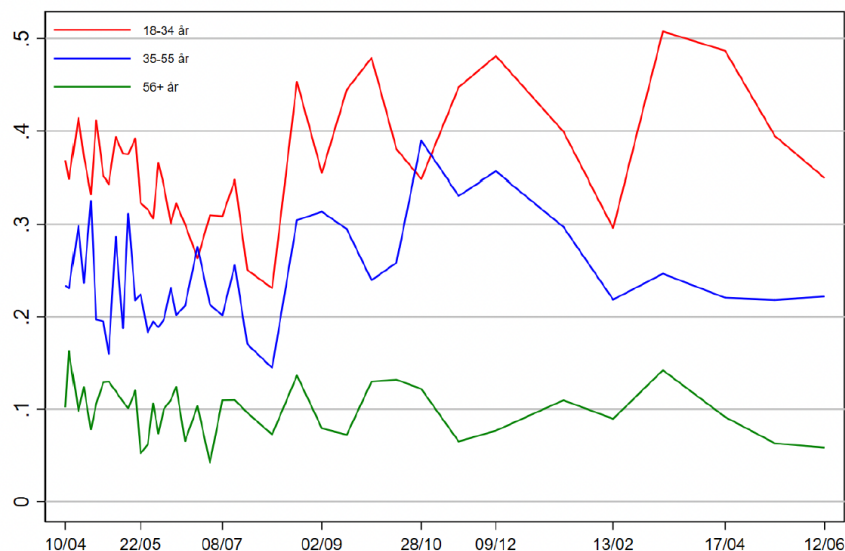
- 14 Ensomheden har været faldende siden marts, særligt for de unge. Ligeledes observeres et faldende niveau af stress de seneste måneder. Dette gælder også særligt for de unge. Dette indikerer at genåbningen har haft en positiv indvirkning på især unges trivsel.**

14.1 Udvikling i andelen der føler sig ensom opdelt på alder

Note: N = 20.778 (Epinion). Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvis enig" til følgende spørgsmål: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg føler mig ensom" opdelt på alder.

14.2 Udvikling i andelen der føler sig stresset opdelt på alder

Note: N = 20.778 (Epinion). Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvis enig" til følgende spørgsmål: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg føler mig stresset" opdelt på alder.

Hvad arbejdede vi med i 9. modul i samfundsfag?

Spørgsmål	Mine overvejelser/svar
Hvad handler Axel Honneths anerkendelsesteori om?	
Hvad kendetegner en social gruppe, og hvorfor er sociale grupper betydningsfulde for os mennesker?	
Hvilke forskellige typer sociale grupper taler vi om?	
Er ensomhed og stress noget, som i højere grad rammer gruppen af unge (Coronakrise eller ej) og hvad kan man evt. gøre for reducere de to forhold?	